

การศึกษาพฤติกรรมการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนผ่านบทละครเรื่อง “เลือดข้นคนจาง” A Study of Child and Juvenile Delinquency through Thai Drama "In Family We Trust"

สัณห์ภุชณ บุษช่วย¹ และ จตุพร ธีราภรณ์²

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

²กองพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์

Sunhakrisana Boonchuay¹ and Jatuporn Thiraporn²

¹Faculty of Humanity and Social Science, Nakornpathom Rajabhat University

²Bureau of Rehabilitation, Department of Corrections

รับบทความ (Received): 11 ธันวาคม 2561, แก้ไขบทความ (Revised): 18 มีนาคม 2562, ยอมรับการตีพิมพ์ (Accepted): 1 พฤษภาคม 2562

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้ต้องการนำเสนอประเด็นพฤติกรรมการกระทำความผิดและพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนที่ถูกสร้างขึ้น รวมทั้งนำเสนอในสื่อความบันเทิงรูปแบบละครของไทย เรื่องเลือดข้นคนจาง โดยนำทฤษฎีทางอาชญาวิทยามาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น สะท้อนภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่า การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน อันเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ อาทิ ปัญหาจากครอบครัว การขาดพันธะผูกพัน หรือสภาวะกดดันจากสิ่งแวดล้อมจนเกิดเป็นภาวะล่าถอยหาทางออกของปัญหาด้วยตัวของเด็กเองไม่ได้ นำไปสู่แรงกดดันที่สะสมมากขึ้น และกลายเป็นการกระทำความผิดขึ้นมาส่งผลกระทบเชิงลบออกไปเป็นวงกว้าง ดังนั้น เพื่อเป็นการลดทอนปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจึงเป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วนโดยต้องเริ่มจากหน่วยที่เล็กที่สุดนั่นคือครอบครัวที่จะร่วมกันป้องกันแก้ไขปัญหามาและต้องให้ความสำคัญกับประชากรกลุ่มที่เป็นเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น

คำสำคัญ: การกระทำความผิด, เด็กและเยาวชน, พฤติกรรมเบี่ยงเบน

Abstract

This article aims to present delinquent behavior of children and youths that were created and presented in a Thai drama In Family We Trust. Criminological theories could reflect the phenomenon that occurs in the Thai society. It has been found that deviant behavior of children and youths resulted from various reasons, such as family problems, the lack of commitment, or environmental pressure, leading to a retreat. Normally, they would not be able to find the solution to the problems by themselves, resulting in more cumulative pressure and criminal offenses. In order to alleviate the problems in the future, it is the duty of every sector to solve these problems, starting with the smallest unit, which is the family, to work together to prevent and address the problems and pay attention to the child and youth population.

Keywords: Crime, Child and Youth, Deviant Behavior

บทนำ

คำกล่าวที่ว่า ดูหนังดูละคร แล้วย้อนดูตัว นั้น ยังคงเป็นข้อคิดเตือนใจให้คนในสังคมได้ตระหนัก รับรู้ว่าการพฤติกรรมของตัวละครที่ปรากฏผ่านสื่อบันเทิงต่าง ๆ นั้นมีโอกาที่จะพบได้ในชีวิตจริง ถ้าหาก จะพิจารณากันอย่างลึกซึ้งจะพบว่า การเข้าใจเหตุและผลของตัวละครอาจนำไปสู่การเข้าใจสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งละครที่สร้างขึ้นจากบริบททางสังคมในยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับพลังของสื่อบันเทิง ที่อิทธิพลมากต่อสังคม โดยสะท้อนผ่านปรากฏการณ์เป็นกระแสตามสื่อสาธารณะต่าง ๆ มากมาย เช่น ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2556 ละครเรื่อง ทองเนื้อเก้า เป็นที่ได้รับความสนใจมากด้วยเนื้อหาที่มีความเข้มข้น แฝงด้วยหลักธรรมของทุกตัวละครส่งผลให้เกิดเป็นกระแสไปทั่วประเทศ จนกลายเป็นการตีตราถึงพฤติกรรม ของตัวละครหลักอย่างลำยอง ที่มีลักษณะเป็นผู้หญิงสวยแต่กลับมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เป็นที่น่าสนใจว่าอิทธิพลความร้อนแรงของละครนั้น คือการสอดแทรกคติแง่มุมการใช้ชีวิตผ่านคำคม มากมายในละครเรื่องนี้ที่แฝงมาก่อนมีการโฆษณาในช่วงพัก เช่น รักลูกแต่ไม่รู้จักสอนก็เหมือนไฟสุ่มซอน ที่รอวันสุกโซน หรือความเลวที่พ่อแม่กระทำอาจกลายเป็นมรดกกรรมของบุตรธิดา เป็นต้น รวมถึง อีกหลายบทพูดที่แฝงข้อคิดสุดแนบเนียนมากับตัวละครต่าง ๆ นั้น (สันหฤทัย บุญช่วย, 2559) หรือ ในช่วงเวลาต่อมากระแสละครเรื่องบุพเพสันนิวาส ก่อให้เกิดปรากฏการณ์คำพูดที่ได้รับความนิยม จากสังคม ได้แก่ คำว่า ออเจ้า ถือเป็นหนึ่งในการสะท้อนภาพชัดเจนถึงอิทธิพลสื่อบันเทิงต่อสังคม

แม้ช่องทางการรับชมจะเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งประเด็นนี้ นิเวศน์ เหมวชิรวรากร (2560) ได้กล่าวว่า

“ ออเจ้าได้กลายเป็น กระแส หรือแฟชั่น ที่คนกล่าวถึงในแทบทุกวงการอันสืบ
จากความนิยมของละครทีวีเรื่อง บุพเพสันนิวาส ทางช่อง 3 ที่ลบลัทธิ
เรตติ้งของรายการทีวีหลังจากประเทศไทยเปลี่ยนมาเป็นระบบดิจิทัลและแน่นอน
ว่านักดูละครทีวีก็ไม่พลาดที่จะติดตามชมละครเรื่องนี้หลังจากที่เริ่มห่างจากการดู
ละครหลังข่าวไปบ้างในระยะหลัง ๆ ที่ผ่านมา” (กรุงเทพธุรกิจ, 2561)

จนกระทั่งเมื่อเดือนกันยายน 2561 ละครเรื่อง เลือดข้นคนจาง ละครแนวอาชญากรรมสืบสวน
สอบสวน ได้เกิดปรากฏการณ์ของกระแสสังคมขึ้นมาอีกครั้งเมื่อละครถูกเผยแพร่ออกอากาศ
มาเป็นระยะเวลาหนึ่งได้สร้างกระแสผ่านระบบออนไลน์เป็นอย่างมาก จากการเก็บข้อมูลสถิติการอ้างอิง
หรือการกล่าวถึงผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) โดยคณะทำงานของ Wisersight
(โพสต์ทูเดย์, 2561) ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 12 กันยายน ถึง 4 ตุลาคม 2561 พบว่าในช่วงเวลา
ดังกล่าว มีการกล่าวถึงบทละครเรื่องนี้ทั้งสิ้น 59,806 ข้อความ และมีจำนวนยอดการพิมพ์ถูกใจ
หรือการพิมพ์แบ่งปันในระบบเฟซบุ๊ก (เอ็นเกจเมนต์) สูงถึง 9,245,711 ครั้ง โดยการพิมพ์ในระบบ
ทวิตเตอร์มียอดสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 75 ของระบบออนไลน์ทั้งหมด ละครเรื่องดังกล่าวเป็นการกำกับ
และผลิตโดยนายทรงยศ สุขมาก ซึ่งเป็นคนเดียวกับการผลิตละครชุดละครชุดเรื่อง ฮอว์ม่อน วัยว้าวุ่น
เนื้อหาของละครเรื่องนี้ถูกเขียนขึ้นซึ่งเป็นโครงเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวไทยเชื้อสายจีน ที่มีความขัดแย้ง
ระหว่างรุ่นเกี่ยวกับธรรมเนียมต่าง ๆ ที่ยังคงรักษาและยึดเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ผ่านรุ่นสู่รุ่น
มาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานศึกษาวิทยานิพนธ์ของ แสน กิรตินวนันท์ (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง
กระบวนการสร้างความเข้มแข็งของสวัสดิการชุมชนบนอัตลักษณ์ความเป็นจีน โดยใช้กรณีศึกษาชุมชน
โป้แป๊ะ มองว่าอัตลักษณ์ที่ชาวจีนทั่วประเทศจีนหรือไม่ว่าจะอยู่พื้นที่ใดในโลกใบนี้ ชาวจีนเหล่านั้น
ยังคงยึดถือหลักการปฏิบัติเหมือนกันทั้งหมด ได้แก่ ความเชื่อทางด้านแนวคิด ปรัชญาต่าง ๆ ที่เน้น
พิธีกรรมตามแบบชาวจีน ตลอดจนรูปแบบการดำเนินชีวิตระหว่างชาวจีนในความสัมพันธ์ทั้งผู้ปกครองกับ
ผู้ถูกปกครอง ผู้สูงอายุกับผู้มีอายุน้อยกว่า พ่อแม่กับลูกจนเกิดเป็นระบบเครือญาติ (ตระกูลแซ่) หรือระบบ
อาวุโส เป็นต้น กระนั้นการศึกษาของ แสน กิรตินวนันท์ (2557) ยังได้บ่งชี้ว่าถึงแม้ชาวจีนเหล่านี้
จะอพยพมาอยู่ประเทศไทยแล้วก็ตาม แต่ก็ยังคงยึดมั่นในหลักการและธรรมเนียมต่าง ๆ ไว้อย่างเคร่งครัด
กอปรกับการมีระบบครอบครัวใหญ่หรือครอบครัวขยาย ซึ่งยังถือว่าเป็นภาพสะท้อนที่สามารถพบเห็นได้
อย่างชัดเจนในประเทศไทยปัจจุบันของชาวไทยเชื้อสายจีน ซึ่งละครเรื่องนี้ก็ได้หยิบยกประเด็นนี้ขึ้นมา
เช่นกัน จนกลายเป็นปมหนึ่งของปัญหา ครอบครัวในลักษณะนี้ พิมลพรรณ อิศรภักดี (2560) เรียกว่า

ครอบครัวขยายสามรุ่น โดยจากการศึกษารายงานสถานการณ์ประชากรไทย ปี 2558 (UNFPA Thailand) ทำการศึกษาสถิติวิจัยพบว่า ครอบครัวในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างหลากหลาย ครอบครัวเดี่ยวแบบมีพ่อแม่ลูกไม่ใช่รูปแบบหลักของสังคมไทยอีกต่อไป แต่ครอบครัวสามรุ่นในครอบครัวเดี่ยว (รุ่นปู่ย่าตายาย รุ่นลูก รุ่นหลาน) คือรูปแบบครอบครัวซึ่งมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.6 อันดับ 2 คือ ครอบครัวแบบพ่อแม่ลูก คิดเป็นร้อยละ 26.6 อันดับที่ 3 คือคู่สามีภรรยา คิดเป็นร้อยละ 16.2 เป็นต้น รายละเอียดปรากฏตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 สถิติอัตราการเปรียบเทียบลักษณะรูปแบบของครอบครัวไทย ประจำปี 2558

ลำดับที่	รูปแบบครอบครัว	จำนวน (ร้อยละ)
1	ครอบครัวขยายสามรุ่น	33.6
2	ครอบครัวพ่อ แม่ ลูก	26.6
3	ครอบครัวสามี ภรรยา ไม่มีลูก	16.2
4	อยู่คนเดียว	13.9
5	ครอบครัวพ่อ แม่ เลี้ยงเดี่ยว	7.1
6	ครอบครัวข้ามรุ่น	2.1

จากตาราง 1 บ่งชี้ว่าการมีครอบครัวขยายสามรุ่นมีจำนวนมากที่สุดเป็นเพราะประชากรไทยมีอายุเฉลี่ยสูงขึ้น บุตรที่แต่งงานแล้วยังอาศัยร่วมกับพ่อแม่ รวมทั้งปู่ย่าตายายยังช่วยดูแลบุตรเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย บรรเทาปัญหาด้านเศรษฐกิจ หรือในอีกกรณีคือบุตรที่แต่งงานแยกออกมาจากครอบครัวพ่อแม่ เมื่อมีบุตรอาจขอให้พ่อแม่ที่สูงอายุมาอยู่ด้วยเพื่อตนเองจะได้ดูแล รวมทั้งพ่อแม่ก็สามารถช่วยเหลือหลานให้ได้ แต่ทั้งนี้สิ่งที่งานวิชาการนี้ มีความกังวลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงลักษณะของครอบครัวจะทำให้เกิดกลุ่มประชากรที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ คือ กลุ่มเด็กและผู้สูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ หรืออยู่กับคนใดคนหนึ่ง อาจไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนหรือมีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์หรือพันธะในครอบครัวมากนัก จะทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ในที่สุด จากภาพสะท้อนดังกล่าวนี้เองกลายเป็นว่ามีความจริงในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับละคร อีกทั้งยังเป็นที่น่าสนใจต่อการศึกษถึงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดที่ละครเรื่องเลือดข้นคนจาง ได้สร้างตัวละครอย่างน้อย 2 ตัวละครที่เป็นเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานออกไปของสังคมนำมาซึ่งความสนใจของผู้ศึกษาในฐานะนักอาชีวศึกษาที่จะได้นำเอาทฤษฎีทางอาชีวศึกษา มาวิเคราะห์ถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นของตัวละครที่เป็นเด็กและเยาวชน

เป็นกรณี ๆ ไป นำไปสู่วัตถุประสงค์ในการเขียนบทความวิชาการนี้โดยต้องการนำเสนอประเด็นพฤติกรรม การกระทำความผิดและพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนที่ถูกสร้างขึ้นรวมทั้งนำเสนอในสื่อ ความบันเทิงรูปแบบละครของไทย กรณีศึกษาละครเลือดข้นคนจาง ทั้งนี้ได้นำทฤษฎีทางอาชญาวิทยามา อธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น สะท้อนภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม การกระทำความผิดและความเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน

ปัจจุบันบรรดานักอาชญาวิทยาทั้งต่างประเทศและประเทศไทยให้ความสนใจต่อการศึกษา ถึงขอบเขตและสาเหตุของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเป็นจำนวนมาก จึงทำให้เกิด มีผู้ให้คำนิยามการกระทำความผิดหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนไว้อย่างมากมาย ซึ่งโดยมากนั้น จะมีความหมายที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันจะแตกต่างกันอยู่บ้างในรายละเอียดเท่านั้น อาทิ พฤติกรรม อาชญากรรมตามที่ สุตสงวน สุธีสร (2558) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การกระทำที่ผิดกฎหมายอาญา ส่วนคำว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน หมายถึงพฤติกรรมหรือการกระทำความผิดที่แปลกแยกไปจากบรรทัดฐาน ของสังคมหรือมาตรฐานของสังคม คือจารีตประเพณี ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ความเชื่อ เป็นต้น ทั้งอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบนจึงมีลักษณะที่คล้ายคลึงที่เป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ ผิดแผกจากกฎเกณฑ์หรือระเบียบของสังคม

สุนทวิทย์ จิตสว่าง (2556) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่มีความเบี่ยงเบนไป จากคุณลักษณะที่พึงมีของสังคม โดยมี ลักษณะพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน ได้แก่

- 1) แสดงออกตามการเลี้ยงดูของครอบครัว
- 2) การหาเอกลักษณ์ให้แก่ตนเอง
- 3) การเลียนแบบ
- 4) การหันเพื่อน กระแสสังคม
- 5) ค่านิยมของกลุ่มเพื่อน
- 6) ความเหงา
- 7) ความผิดปกติทางร่างกาย
- 8) แสดงออกทางอารมณ์
- 9) การถูกบีบคั้นจากระบบการศึกษา
- 10) ไม่มีเป้าหมายในชีวิต
- 11) รัฐเปิดโอกาสให้สถาบันบันเทิงกระทำความผิด

สำหรับดัชนีชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน งานวิจัยของ ศศิวิมล ทองกลม (2553) บ่งชี้ชัดเจนว่าเกิดจาก 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านตนเอง เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมร่วมกันโดยมีพฤติกรรมหายาบาย ก้าวร้าว มีการใช้สารเสพติด ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มีทัศนคติต่อต้านสังคมและมีการควบคุมตนเองต่ำ เป็นเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงมากที่สุด

2) ด้านครอบครัว เด็กอยู่ในครอบครัวที่มีพฤติกรรมที่มีลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกอยู่ในสภาพย่ำแย่ พ่อแม่มีอารมณ์เกรี้ยวกราดหรือไร้ระเบียบขาดวินัย ปล่อยปละละเลย ขาดการอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่ และพ่อแม่ใช้สารเสพติดเป็นเด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยงมากที่สุด

3) ด้านกลุ่มเพื่อน โรงเรียน เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมคบเพื่อนเกร เป็นสมาชิกในกลุ่มแก๊ง ชอบหลบหนีเรียน กลุ่มเพื่อนใช้สารเสพติดและถูกให้ออกจากโรงเรียนกลางคันเป็นเด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยงมากที่สุด

4) ด้านสังคมสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัย เด็กที่อาศัยอยู่ในชุมชนไร้ระเบียบ สภาพชุมชนที่มีอาชญากรรม ยาเสพติด ติดเกม ติดอินเทอร์เน็ต สิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยเป็นแหล่งมั่วสุมและการเลียนแบบสื่อ เป็นเด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยงมากที่สุด

ทั้งนี้งาน พนม เกตุมาน (2550) ได้เสนอแนะแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นทำได้ โดยลดปัจจัยสาเหตุ และเพิ่มปัจจัยป้องกัน และจัดการสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม ดังนี้

1) การให้ความรู้ ที่จำเป็นสำหรับวัยรุ่น ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงตนเองในวัยรุ่น ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย อันตรายและความเสี่ยงต่างในการดำเนินชีวิต ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ

2) การฝึกทักษะ ในการรู้จักอารมณ์และความคิดตนเอง จัดการกับอารมณ์ได้ จัดการอารมณ์ทางเพศตนเอง การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต การปฏิเสธ การมีกิจกรรมที่เป็นสุข เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

3) สร้างความตระหนักในการป้องกันความเสี่ยง จริงจังต่อการป้องกันตนเอง เห็นประโยชน์ของการป้องกัน และเห็นโทษหรือพิษภัยจากพฤติกรรมเสี่ยง จนใช้เป็นหลักในจิตใจ ที่จะไม่ทำพฤติกรรมนั้น

4) ฝึกการควบคุมตนเอง ฝึกจิตใจให้เข้มแข็ง การรู้จักจิตใจตนเองและควบคุมได้ รู้จักยั้งคิด ฝึกระเบียบวินัยที่มาจากภายในใจตนเอง ฝึกการปฏิเสธเหล้าและยาเสพติด ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้จิตใจเสียการควบคุมตนเอง

5) ช่วยให้วัยรุ่นมีกิจกรรมที่ทำให้ตนเองพึงพอใจที่ถูกต้อง วัยรุ่นต้องการกิจกรรมที่ช่วยให้ตนเองเกิดความพึงพอใจ ความสุข แต่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับได้ วัยรุ่นที่มีจุดเด่น เป็นที่ยอมรับของเพื่อนด้านบวกอยู่แล้ว จะไม่แสวงหากิจกรรมด้านลบที่อาจเป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ

6) สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี พ่อแม่เป็นแบบอย่าง มีทัศนคติที่ดีต่อลูก แสวงหากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ครอบครัวมีความสุข ทัศนคติดีต่อการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ส่งเสริมกลุ่มเพื่อนที่ดี ให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน ครอบครัว ชุมชน และสังคม

ในส่วนทฤษฎีที่สามารถอธิบายจากการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้อย่างชัดเจนทฤษฎีหนึ่ง คือทฤษฎีพันธะทางสังคมของ ทราวิช เฮอร์ชชี (Hirschi 's Social Bonding Theory) ที่สรุปไว้ว่าเด็กและเยาวชนที่มีพันธะทางสังคม หรือมีความผูกพันทางสังคมน้อย จะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนนำไปสู่การกระทำความผิด ผู้กระทำความผิดเพราะไม่มีความผูกพัน ขาดข้อผูกมัด ไม่มีการเข้าร่วมกิจกรรม และมีความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง โดยเฮอร์ชชีได้นำเสนอทฤษฎีควบคุมทางสังคมโดยมีใจความสำคัญว่า บุคคลที่มีความผูกพันกับองค์การหรือกลุ่มในสังคม เช่น โรงเรียน เพื่อนฝูง มักมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำความผิด หลักสำคัญของทฤษฎีนี้คือ ความผูกพันกับสังคมหรือพันธะทางสังคม (Social Bond) แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ภายใต้สมมติฐานที่ว่า พฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่เบี่ยงเบนไปสู่การกระทำความผิดเป็นผลมาจากพันธะต่อสถาบันทางสังคมที่อ่อนแอหรือถูกทำลายลง โดย พรชัย ชันดี และคณะ (2558) ได้สรุปองค์ประกอบของพันธะทางสังคมไว้ ได้แก่

1) ความผูกพัน (Attachment) หมายความว่า การที่บุคคลมีความผูกพัน หรือความรักใคร่กับบุคคลอื่น หรือมีความสนใจกับความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่น ซึ่งความผูกพันนี้เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญที่จะทำให้บุคคลมีการพัฒนาการยอมรับค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม ส่งผลให้บุคคลสร้างความรู้สึกรู้สึกหรือสามัญสำนึกที่จะควบคุมตนเองให้เป็นบุคคลที่ดีในสังคม ดังนั้นความผูกพันจึงเป็นองค์ประกอบด้านอารมณ์หรือด้านความรักของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

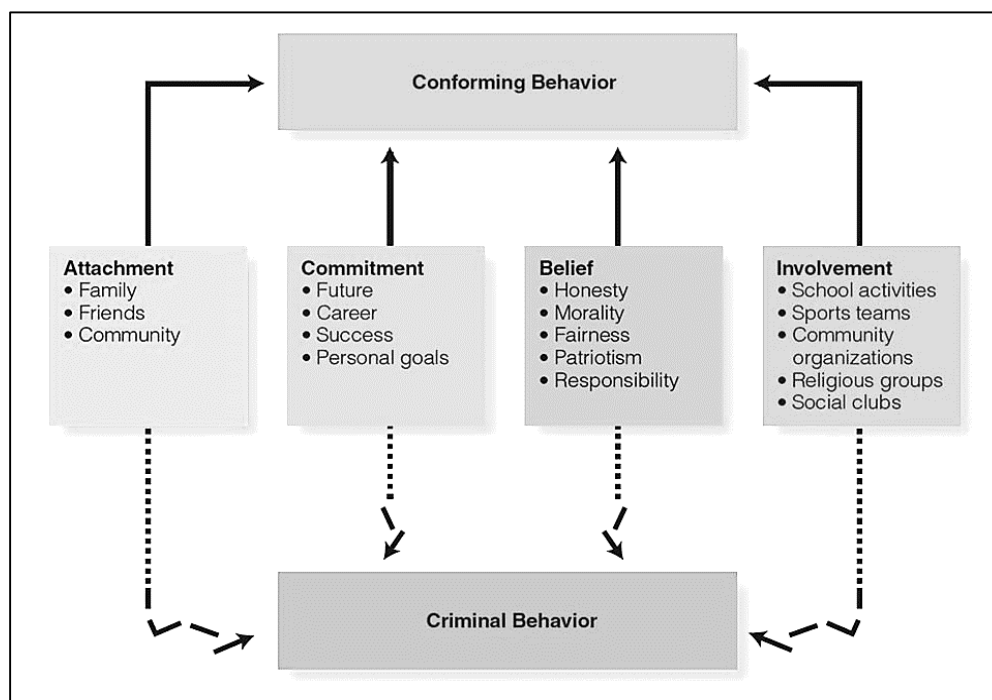
2) ข้อผูกมัด (Commitment) หมายถึง การที่บุคคลถูกผูกมัดกับการดำเนินชีวิตตามทำนองคลองธรรมของสังคม กล่าวคือได้ศึกษาเล่าเรียนเพื่อที่จะประกอบอาชีพโดยสุจริต มีครอบครัวที่อบอุ่น และเพื่อที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต ส่งผลให้บุคคลไม่อยากจะกระทำความผิดกฎหมาย เนื่องจากจะเป็นการเสี่ยงต่อการสูญเสียความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นข้อผูกพันจึงเป็นองค์ประกอบด้านความมีเหตุผลของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

3) การเข้าร่วม (Involvement) หมายความว่า การที่บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม เช่น ทำงาน มีกิจกรรมครอบครัว ร่วมกิจกรรมทางศาสนา เป็นต้น เป็นเหตุให้บุคคล

ถูกจำกัดเวลาที่จะไปประกอบอาชีพอาชญากรรม เนื่องจากเวลาส่วนมากได้ถูกใช้ให้หมดไปกับกิจกรรมของสังคม ดังนั้นการเข้าร่วมถือว่าเป็นองค์ประกอบด้านกิจกรรมของพันธะหรือสัญญาข้อผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

4) ความเชื่อ (Belief) หมายความว่า ระดับของความเชื่อถือที่บุคคลมีต่อค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม หากบุคคลมีระดับความเชื่อต่อค่านิยมและบรรทัดฐานในสังคมสูง ก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำความผิดกฎระเบียบของสังคม ดังนั้นความเชื่อจึงเป็นองค์ประกอบด้านจริยธรรมของพันธะหรือสัญญาข้อผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม (พรชัย ชันดี และคณะ, 2558)

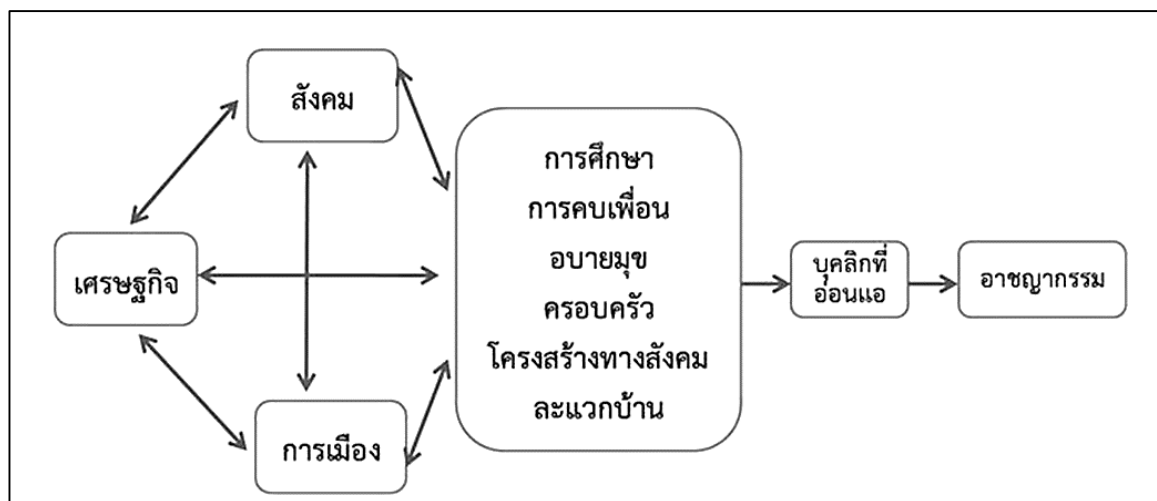
สรุปได้ว่าเฮอร์ซี ได้อ้างถึงหลักการสำคัญของทฤษฎีนี้คือ พันธะทางสังคมหรือความผูกพันทางสังคม แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ความผูกพัน (Attachment) ข้อผูกมัด (Commitment) ความเชื่อ (Belief) และการเข้าร่วม (Involvement) โดยมีสมมติฐานคือ บุคคลที่มีพันธะทางสังคมหรือมีความผูกพันทางสังคมน้อยจะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมของอาชญากรรม ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ทฤษฎีพันธะทางสังคมหรือความผูกพันทางสังคม

ที่มา: Elements of Social Bond ดัดแปลงมาจากหนังสือ Juvenile Delinquency ของ Larry J. Siegel., (2017)

สอดคล้องกับทฤษฎีการเร้าอารมณ์ (Arousal Theory) ของ Larry Siegel ที่ว่า เยาวชน กระทำผิด เพราะพวกเขาต้องการปลุกใจตนเอง เป็นการแสดงความสามารถที่จะก่อให้เกิดความอกสั่นขวัญแขวนและการกระทำนั้นนำไปสู่ความพอใจในทันที สาเหตุอาจเป็นเพราะพันธุกรรมหรือสภาพแวดล้อม หรืออาจเกิดจากการปฏิบัติการของสมองที่แตกต่างกัน เพื่อตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม อีกทัศนะหนึ่งที่ว่า ผู้มีการตื่นของหัวใจอยู่ในระดับต่ำมักจะกระทำผิด เพราะต้องการการกระตุ้น เพื่อก่อให้เกิดการปลุกใจตนเอง กล่าวรวมความว่า สาเหตุมีทั้งปัจจัย ทางสมอง หัวใจ พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม (Siegel, 2017) หากมองปัญหาการฆ่าตัวตายว่าเป็นอาชญากรรมอย่างหนึ่ง นักจิตวิทยาและชีววิทยาจะวิเคราะห์ ในระดับจุลภาค อย่างไรก็ตามทั้งสองแนวทางก็มีความสัมพันธ์กัน เพราะจากการวิเคราะห์ในระดับกว้าง หรือระดับเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง นักอาชีววิทยาก็จะโยงผลของระบบดังกล่าวที่มีต่อจิตใจของผู้กระทำผิด ดังจะเห็นได้จากภาพที่ 2 ดังนี้ (นันทิ จิตสว่าง, 2555)

ภาพที่ 2 ทฤษฎีพันธะทางสังคมหรือความผูกพันทางสังคม

ที่มา: นันทิ จิตสว่าง, (2555)

สาเหตุของกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ยังพบว่า

1. เกิดความสนุกสนาน มีความคึกคะนองในกลุ่มเพื่อน
2. ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์
3. การปฏิบัติตามเพื่อน และไม่รู้สึกละอายที่ตนกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ผิด
4. ไม่มีวุฒิภาวะในการควบคุมตนเอง
5. ต้องการเป็นที่ยอมรับจากสังคม
6. ขาดความเอาใจใส่จากครอบครัว (ญาณิศา สงค้อย, 2559)

กระนั้นแนวคิดสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการกระทำผิดเนื่องมาจากความต้องการ 2 ประการ ได้แก่ ความต้องการทางร่างกายหรือความต้องการทางสรีระ ความต้องการประเภทนี้คือ ความต้องการที่จำเป็นของการมีชีวิตและความต้องการทางสังคม ถ้าหากพฤติกรรมของเด็กมีสาเหตุ มาจากความต้องการแค่เพียงอย่างเดียว การเข้าใจพฤติกรรมของเด็กก็ง่าย เพราะมีสาเหตุจำกัดและ มองเห็นได้ชัด แต่เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม เด็กและเยาวชนจึงมีความต้องการทางสังคม เช่น ต้องการความรัก ความสำเร็จ ต้องการให้คนอื่นยกย่อง ยอมรับนับถือ ต้องการเป็นอิสระและอื่น ๆ เมื่อไม่ได้ในสิ่งที่ต้องการ พฤติกรรมของเด็กที่แสดงออกมานั้น หมายถึง พฤติกรรมที่ผิดปกติที่เรียกว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน (Deviant Behavior) และสอดคล้องกับทฤษฎีวิวัฒนาการ (Subculture Theory) ที่ว่าการประพฤติปฏิบัติที่ฝ่าฝืนกฎหมายและบรรทัดฐานสังคมเป็นสิ่งที่ดีและควรปฏิบัติโดยเน้นว่า วิวัฒนาการย่อย ทำให้เกิดการเรียนรู้และถ่ายทอดการประกอบอาชญากรรม จากคนรุ่นหนึ่งไปยังคน อีกรุ่นหนึ่ง จากทฤษฎีอาชญาวิทยาว่าด้วยการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วยทฤษฎี วิวัฒนาการหลักและวิวัฒนาการรองกับอาชญากรรม (Cultural and Subcultural Theories of Crime) หากเด็กและเยาวชนมีการกระทำไม่ว่าจะกระทำผิดด้านไหน ซึ่งการกระทำผิดนั้นมีเอกลักษณ์เป็นของ ตนเองแล้วสังคมคอยให้การเรียนรู้ ชัดเจนความคิดและพฤติกรรม เด็กและเยาวชนให้เกิดความเชื่อว่าการ ประพฤติปฏิบัติแบบนั้นที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายและบรรทัดฐาน สังคมเป็นสิ่งที่ดีและควรปฏิบัติตาม ซึ่งจะ使得เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้และถ่ายทอดการประกอบอาชญากรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคน อีกรุ่นหนึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณีย์ กัลยาจิตร์ พบว่า สาเหตุประการสำคัญของการกระทำผิดใน เด็กและเยาวชนมาจากครอบครัว คือ ขาดการอบรมดูแล การเอาใจใส่และการที่ไม่มีเวลาขาดการมี กิจกรรมร่วมกันระหว่างบิดามารดากับเด็กและเยาวชน (สุณีย์ กัลยาจิตร์, 2555)

กรณีตัวอย่างพฤติกรรมเบี่ยงเบนและการทำความผิดของเด็กและเยาวชนจากละครเรื่อง เลือดข้นคนจาง

กรณีของตัวละครเต้ย

ตัวละครเต้ย นำแสดงโดยนายจักริน กังวานเกียรติชัย เต้ย เป็นนักเรียนชายวัย 18 ปี ศึกษาอยู่ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นบุตรคนเล็กสุดของ ภัสสร (ภัสสรเป็นหนึ่งในสมาชิกของตระกูลจิระอนันต์ ซึ่งเป็นครอบครัวขยายสามรุ่นและมีเชื้อสายจีน) เต้ยมีบุคลิกลักษณะไม่ตั้งใจเรียนแต่ไม่ถึงขนาดเกเร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะอยู่ในช่วงของวัยรุ่นและมีความคิดที่หุนหันพลันแล่นส่งผลให้อยากรู้อยากลองสิ่งใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา เพราะคิดว่านั้นจะทำให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ได้ ประกอบกับการที่ขาดการอบรมดูแล การเอาใจใส่

และการที่ไม่มีเวลาจนขาดการมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างบิดามารดากับเด็กและเยาวชน เนื่องจากทั้งบิดาและมารดามีนงานประจำที่ต้องทำเพื่อหาเลี้ยงชีพ และครอบครัวทำให้เด็กขาดพันธะผูกพัน โดยต้องใช้ชีวิตด้วยการพึ่งพิงเทคโนโลยีและสังคมเครือข่ายออนไลน์ ด้วยการเล่นเกมจนนำไปสู่การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนและกระทำความผิด ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่น่ากังวลมากถึงผลกระทบในเชิงลบ สำหรับการมีพฤติกรรมที่พึ่งพิงเทคโนโลยีของเด็กและเยาวชนมากจนเกินไป งานวิชาการของจารีศรี กุลศิริปัญญา (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมวัยรุ่นติดเกมออนไลน์จนก่อคดีลักทรัพย์: กรณีศึกษา อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี บ่งชี้ไว้อย่างชัดเจนว่าพฤติกรรมของวัยรุ่นติดเกมจนก่อคดีลักทรัพย์ คือมีความต้องการเล่นเกมอย่างไม่สามารถควบคุมได้ มีบุคลิกภาพเฉื่อยข้อม ก้าวร้าวในบางครั้ง รู้สึกว่าเกมเป็นสิ่งที่ทำลายให้พวกเขาได้แสดงความสามารถและน่าสนใจกว่ากิจกรรมอื่น ๆ เพราะตอบโจทย์ที่ต้องการได้ ซึ่งในโลกของความเป็นจริงพวกเขาไม่สามารถเอาชนะทุกอย่างได้ แต่ในเกมพวกเขาสามารถทำได้ เกมจึงเป็นสิ่งที่เติมเต็มจินตนาการในวัยเด็กที่หายไป พวกเขาารู้สึกมีความสุขที่ได้อยู่ในโลกที่เป็นที่ยอมรับ ได้ชัยชนะ ในขณะที่ชีวิตจริงไม่อาจค้นหาหรือได้รับทั้งหมด

กระนั้นสิ่งที่สะท้อนถึงการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็ยอย่างชัดเจนได้แก่ การที่ผู้ปกครองปล่อยปละให้เด็ย ต้องใช้ชีวิตประจำวันส่วนมากอยู่กับ เหม่เหม เพื่อนนักเรียนในห้องเรียนเดียวกันแต่มีฐานะเป็นลูกพี่ลูกน้องเพราะเหม่เหมเป็นลูกสาวของลุงแท้ ๆ ของเด็ย เด็ยจึงเกิดหลงรัก และความต้องการมีเพศสัมพันธ์ในเครือญาติของตนเองซึ่งถือว่าเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานหรือจารีตประเพณีของสังคม แต่กระนั้นหากพิจารณาในแง่กฎหมายแล้ว งานวิจัยของสุพัตรา ยอดกุล (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่องความผิดฐานมีเพศสัมพันธ์ในเครือญาติ พบว่ามีการเอาผิดการมีเพศสัมพันธ์ในเครือญาติเพียงกรณีเดียวเท่านั้นคือตามมาตรา 285 ประมวลกฎหมายอาญาที่เอาผิดเฉพาะที่ผู้กระทำความผิดมีฐานะเป็นบุพการีได้กระทำความผิดกับผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้สืบสันดานของตน แต่ไม่รวมถึงกรณีอื่น ๆ กล่าวคือ ผู้สืบสันดานกระทำต่อบุพการีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันหรือพี่น้องร่วมแต่บิดาหรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา กับหลานกระทำต่อกัน หรือพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ลูกเลี้ยงกระทำต่อกันกรณีหนึ่งกับอีกกรณีหนึ่งคือการมีเพศสัมพันธ์ในเครือญาติที่ได้กระทำไปโดยความยินยอม ซึ่งบุคคลดังกล่าวมีอายุกว่าสิบห้าปีแล้ว กรณีหลังนี้ไม่พบบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยที่เอาผิดการมีเพศสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าวแต่อย่างใด ในตอนท้ายงานวิจัยของสุพัตรา ยอดกุล (2558) ได้เสนอแนะว่าควรแก้ไขมาตรา 285 ให้ครอบคลุมผู้กระทำความผิดที่มีฐานะอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากที่มาตรา 285 กำหนดเอาไว้เพื่อแก้ไขปัญหาการตีความบทกฎหมายมาตราดังกล่าว โดยกำหนดฐานะของผู้กระทำความผิดให้ชัดเจน นอกจากนี้เด็ย ยังอาศัยความเชี่ยวชาญในระบบเทคโนโลยีแอบติดตั้งกล้องวงจรปิดในตู้กดน้ำแล้วบุกรุกไปไว้ในบ้าน

ของเหม่เหม่เพื่อให้กล้องสามารถบันทึกภาพสรีระร่างกายของเหม่เหม่ไว้ ซึ่งการกระทำดังกล่าวมีความผิดตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12983/2558 ฐานกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ อันเป็นการรังแก หรือข่มเหงผู้อื่น หรือกระทำให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย หรือเดือดร้อนรำคาญในที่สาธารณะสถานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 397 (กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา, 2559)

จะเห็นได้ว่าการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจนนำไปสู่การกระทำความผิดของเต้ย ซึ่งยังเป็นเด็กและเยาวชนนี้หากพิจารณาตามทฤษฎีอาชญาวิทยา เกิดจากด้านครอบครัวที่ปล่อยให้เด็กต้องใช้ชีวิตด้วยตนเอง ขาดการอบรมสั่งสอน จนทำให้เด็กขาดพันธะผูกพันตามทฤษฎีของเฮอร์ซีย์ที่จะหยุดรังแกพฤติกรรมการกระทำผิดได้ กระนั้นหากส่งเสริมให้เด็กมีพันธะต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมกิจกรรมในครอบครัว หรือสร้างความเชื่อตามแนวทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจก็จะส่งผลดีต่อเด็กได้อย่างแน่นอน

กรณีตัวละครเหม่เหม่

ตัวละคร เหม่เหม่ นำแสดงโดยนางสาวศรียา ไพศาลพยัคฆ์ เหม่เหม่ หลานสาวคนเดียวในตระกูลจิระอนันต์ เด็กที่ดูเสมือนมีความร่าเริง น่ารักสดใส มีเสน่ห์ทางเพศ เรียนเก่ง และฉลาดมาก แต่ซ่อนเร้นไปด้วยความกดดันจากสิ่งแวดล้อม ถึงแม้การดำรงอยู่ภายในครอบครัวจิระอนันต์ จะมีลักษณะเป็นครอบครัวขยายสามรุ่น ซึ่งพิจารณาโดยผิวเผินจะมีสมาชิกเครือญาติที่มากมาย และดูมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแต่ภายในครอบครัวที่แท้จริงของเหม่เหม่ เป็นลักษณะพ่อเลี้ยงเดี่ยวทำให้เหม่เหม่กลายเป็นประชากรที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ ได้แก่ กลุ่มเด็กที่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ หรืออยู่กับคนใดคนหนึ่ง อาจไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนหรือมีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ หรือพันธะในครอบครัวมากนัก จะทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้

เมธ รับบทโดยศักดิ์สิทธิ์ แท่งทอง ซึ่งเป็นพ่อของเหม่เหม่พยายามสร้างความรักความอบอุ่นให้กับลูกสาวของตนอยู่เสมอ แต่ในความเป็นจริงเมธมีความกดดันจากการที่ภรรยาคนแรกฆ่าตัวตาย ทำให้ความกดดันส่งต่อมายังปัจจุบัน เหม่เหม่ซึ่งเป็นลูกกับภรรยาคนที่สอง จึงได้รับสภาพความกดดันที่ซ่อนเร้นอยู่ไปด้วยโดยปริยาย ความกดดันของเมธที่เพิ่มพูนมาก จนนำไปสู่การก่ออาชญากรรมภายในครอบครัวขึ้น เมื่อเหม่เหม่รับรู้และพบว่าพ่อของตนเองเป็นอาชญากรในการฆ่าลูกของตนเอง จึงอาศัยการคิดวิเคราะห์และหาวิธีโยนความผิดไปให้ผู้อื่น ประเด็นนี้สอดคล้องกับทฤษฎีทางอาชญาวิทยา ได้แก่ ทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิดโดยนักเศรษฐศาสตร์ แกรี เบเกอร์ และ โรเบิร์ต ครอท โดยมองว่าบุคคลมีอิสระที่จะเลือกทำผิดกฎหมาย และแนวทางการเลือกพฤติกรรมผิดกฎหมายขึ้นอยู่กับบุคคล จะได้รับความพึงพอใจหรือผลประโยชน์สูงสุดนั่นเอง ซึ่งความพึงพอใจหรือผลประโยชน์ที่ต้องการนั้น ไม่จำกัดเฉพาะในรูปของ

ทรัพย์สินเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงผลประโยชน์หรือความพึงพอใจด้านจิตใจด้วย (พรชัย และคณะ, 2558) กล่าวคือ เหม่เหมคิดแล้วว่าไม่ต้องการให้พ่อของตนเองได้รับโทษทางอาญาจึงพยายามหาวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ในการโยนความผิดไปให้ผู้อื่น สะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจน เมื่อตำรวจได้เรียกไปสอบสวน แต่เหม่เหมกลับอาศัยการแก้ตัวหรือเทคนิคในการกระทำความผิดของเยาวชนทำให้ตนเองและพ่อมีความบริสุทธิ์ ประเด็นนี้มีความสอดคล้องกับงานศึกษาของสุวาทินี วงษ์อาทิตย์ (2552) ที่ได้ศึกษาสาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนหญิงในลักษณะความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งของเด็กและเยาวชนหญิงที่กระทำความผิดมีลักษณะที่เป็นการกระทำความผิดร่วมกับคนอื่นซึ่งไม่ได้มีแผนการล่วงหน้าแต่เกิดตามสถานการณ์ในขณะนั้น ซึ่งบางครั้งมิได้เจตนาให้เกินขอบเขตวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

แต่กระนั้น เมื่อสถานการณ์มีความกดดันมากขึ้นกอบกับทั้งพ่อและตัวเธอ ไม่มีทางออกต่อการแก้ไขปัญหานี้ เหม่เหมจึงเลือกที่จะล่าถอยออกจากสังคมและได้ดำเนินการอัตวิบากกรรม ถึงแม้จะไม่สำเร็จก็ตาม แต่ได้สะท้อนให้เห็นชัดว่า ปัญหาการฆ่าตัวตายในเด็กและเยาวชน เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคมไทยทุกวันนี้ งานวิชาการของจักรทิพย์ ชัยจินดา (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการฆ่าตัวตายของเด็กและเยาวชน พบว่า สถิติการฆ่าตัวตายในเด็กและเยาวชนไทยมีอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นจาก 5.8 ต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี พ.ศ. 2549 เป็น 6.8 ต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี พ.ศ. 2551 และจะยิ่งเพิ่มสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ อีก สาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนตัดสินใจฆ่าตัวตายไม่ได้เกิดขึ้นทันทีทันใด แต่สาเหตุที่แท้จริงนั้นมาจากความเครียดที่เรื้อรังซึ่งสะสมเรื่อยมา และไม่สามารถค้นหาทางออกให้แก่ตนเองได้ ครั้นเมื่อสะสมนานเข้าก็จะมีอาการว่าอยากตายประกอบกับเมื่อรู้วิธีการหรือเลียนแบบจากสื่อต่าง ๆ ก็จะตัดสินใจลงมือในตอนท้ายของงานวิชาการของ จักรทิพย์ ชัยจินดา ฉบับนี้ยังคงยืนยันถึงวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยมาตรการในครอบครัวมีความสำคัญที่สุด ได้แก่ การสร้างสัมพันธภาพระหว่างคนในครอบครัวเพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและคอยสังเกตพฤติกรรมที่เป็นสัญญาณบ่งบอกพฤติกรรมที่ผิดปกติ เพื่ออย่างน้อยจะได้ค้นหาทางออกของปัญหาร่วมกัน

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพฤติกรรมการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนผ่านละครไทยเรื่อง เลือดข้นคนจาง ซึ่งละครได้นำเสนอเรื่องจริงของสังคมไทย ที่สามารถพบเห็นได้อยู่ในปัจจุบันนี้ ผู้เขียนได้นำปรากฏการณ์จากละครมาอธิบายผสมผสานการวิเคราะห์ตามทฤษฎีอาชญาวิทยา และงานวิจัยของนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติม ทำให้ข้อค้นพบของงานนี้เป็นเครื่องตอกย้ำถึงความถูกต้องของทฤษฎี กล่าวคือ

การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนอันเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ อาทิ ปัญหาจากครอบครัว การขาดพันธะผูกพัน หรือสภาวะกดดันจากสิ่งแวดล้อม จนเกิดเป็นภาวะล่าถอยหาทางออกของปัญหา ด้วยตัวของเด็กเองไม่ได้ นำไปสู่แรงกดดันที่สะสมมากขึ้น และกลายเป็นการกระทำความผิดขึ้น ส่งผลกระทบเชิงลบออกไปเป็นวงกว้าง ดังนั้นเพื่อเป็นการลดทอนปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงเป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วน โดยต้องเริ่มจากหน่วยที่เล็กที่สุดนั่นคือครอบครัวที่จะร่วมกันป้องกันแก้ไข ปัญหา และต้องให้ความสำคัญกับประชากรกลุ่มที่เป็นเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น โดยผู้เขียนเสนอแนะ ให้มีการสร้างสรรค์พันธะต่าง ๆ ที่จะเป็นเสมือนข้อผูกพัน ผูกมัด รวมไปถึงพันธะสัญญาเพื่ออย่างน้อย เด็กและเยาวชน ที่คิดจะไปกระทำความผิดมีสติที่จะยับยั้งชั่งใจ หรืออย่างน้อยที่สุดเด็กอาจจะไม่มีเวลาที่จะไปคิดที่จะกระทำความผิด เนื่องจากต้องยกเวลาทั้งหมดให้กับกิจกรรมที่ถูกสร้างขึ้นมาจากที่ตั้งใจ หรือไม่ได้ตั้งใจไว้ก็เป็นได้

เอกสารอ้างอิง

- กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย. (2559). รายงานสถานการณ์ประชากรไทย ปี 2558 (UNFPA Thailand). สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2561. เข้าถึงได้จาก https://thailand.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/State%20of%20Thailand%20Population%20report%202015-Thai%20Family_en.pdf
- กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา. (2559). คำพิพากษาย่อสั้น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12983/2558. สืบค้นเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2561. เข้าถึงได้จาก <https://deka.in.th/view-590210.html>.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2561). กระแส “ออเจ้า”. สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2561. เข้าถึงได้จาก <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/644356>
- จารีศรี กุลศิริปัญญา. (2558). พฤติกรรมวัยรุ่นเล่นเกมออนไลน์จนก่อคดีลักทรัพย์: กรณีศึกษา อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม. 5(3), 16-23.
- จักรทิพย์ ชัยจินดา. (2553). มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามารยาตของเด็กรุ่นใหม่. งานวิจัย หลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.). วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- ญาณิศา สงค์อยู่. (2559). สาเหตุและพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน: กรณีศึกษา สาเหตุและพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กสก็อย. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชา อาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต, ปทุมธานี.

- นัทธี จิตสว่าง. (2555). ความหมายและขอบเขตของการป้องกันอาชญากรรม. สืบค้นเมื่อ 17 กันยายน 2561. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/419100>
- พนม เกตุมาน. (2550). พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น. สืบค้นเมื่อ 17 กันยายน 2561. เข้าถึงได้จาก http://www.psyclin.co.th/new_page_78.htm
- พรชัย ชันดีและคณะ. (2558). ทฤษฎีอาชญวิทยา: หลักการ งานวิจัยและนโยบายประยุกต์. กรุงเทพฯ: เจริญการพิมพ์.
- พิมลพรรณ อิศรภักดี. (2560). ลักษณะครอบครัวไทยเปลี่ยนไปอย่างไรในกว่า 20 ปีที่ผ่านมา. วารสาร ประชากรและการพัฒนา. 37(4), 6-7.
- โพสต์ทูเดย์. (2561). กระแส “เลือดข้นคนจาง” บนโลกโซเชียล. สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2561. เข้าถึงได้จาก <https://www.posttoday.com/it/567644>
- ศศิวิมล ทองกลม. (2553). ดัชนีชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต สาขาอาชญวิทยาและงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- สันทกฤษณ์ บุญช่วย. (2559). การศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบนและการทำความผิดของเด็กและเยาวชนผ่านสื่อบันเทิงไทย: กรณีศึกษาละครชุดฮอร์โมน ฤดูกาลที่ 3. ในรายงานการประชุมวิชาการ ระดับชาติมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 8. วันที่ 31 มีนาคม - 1 เมษายน 2559. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จังหวัดนครปฐม.
- สุณีย์ กัลยาจิต. (2555). กระบวนการเข้าสู่การกระทำความผิดในคดีชีวิตและร่างกายของเด็กและเยาวชนชาย. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- สุดสงวน สุธีสร. (2558). อาชญวิทยา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพัตรา ยอดกุล. (2558). ความผิดฐานมีเพศสัมพันธ์ในเครือญาติ (Incest). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต สาขากฎหมายอาญา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทุมธานี.
- สุนทวิทย์ จิตสว่าง. (2556). กระบวนการดำเนินการป้องกันและปราบปราม สืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน. วารสารรามคำแหง ฉบับนิติศาสตร์. 2(1), 1-24.
- สุวาทินี วงษ์อาทิตย์. (2552). สาเหตุการทำความผิดของเด็กและเยาวชนหญิงในลักษณะความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปราณี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต สาขาการบริหารงานยุติธรรม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทุมธานี.

แสน กิรตินวพันธ์. (2557). กระบวนการสร้างความเข้มแข็งของสวัสดิการชุมชนบนอัตลักษณ์
ความเป็นเงินกรณีศึกษาชุมชนโป้แป๊ะ. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุษาบัณฑิต สาขาการบริหารสังคม
คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทุมธานี.

Siegel , L.J. (2017). *Criminology: The Core*. Boston: Cengage Learning.

ผู้เขียน

คำนำหน้า ชื่อ-สกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันหฤษณ์ บุญช่วย
หน่วยงาน/สังกัด	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ที่อยู่ของหน่วยงาน/สังกัด	เลขที่ 85 ถนนมาลัยแมน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
e-mail:	Thodsaponboonchuay@hotmail.com

คำนำหน้า ชื่อ-สกุล	นายจตุพร ธีราภรณ์
หน่วยงาน/สังกัด	กองพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์
ที่อยู่ของหน่วยงาน/สังกัด	เลขที่ 222 ถนนนนทบุรี 1 อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
e-mail:	greet_return@hotmail.com